

12 Jordbrukets miljöpåverkan

Jordbruket påverkar miljön på olika sätt. Vissa typer av påverkan upplevs som positiva (t.ex. på kulturlandskapet) medan andra upplevs som negativa eller skadliga. Det negativa är oftast kopplat till användning av olika naturresurser eller olika typer av utsläpp. I kapitel 12 redovisas statistik över kulturlandskapet och miljöpåverkande faktorer såsom växtskyddsmedels- och gödselmedelsanvändning.

Statistik över jordbrukets produktionsmedel – bl.a. viss statistik rörande försäljning av mineralgödsel och växtskyddsmedel – redovisas även i kapitel 8.

Statistik rörande ekologisk odling och djurhållning redovisas i kapitel 11.

Tabell 12.1
Areal betesmark 2014. Hektar
Areas under pasture and meadow

Område; storleksgrupp	Betes- mark	Slätter- äng	Skogs- bete	Fäbod- bete	Alvar- bete	Mosaik- betes- marker	Out- nyttjad betes- mark	Ospec. betes- mark	Summa betes- mark o slätter- äng
<i>Län</i>									
Stockholms	9 400	104	721	–	–	31	–	153	10 409
Uppsala	13 948	333	1 495	–	–	155	–	102	16 033
Södermanlands	15 327	391	391	–	–	115	–	81	16 304
Östergötlands	38 535	200	1 284	–	–	126	–	165	40 309
Jönköpings	37 997	129	171	–	–	0	–	207	38 504
Kronobergs	19 910	206	123	–	–	31	–	177	20 447
Kalmar	47 047	841	2 177	–	21 803	100	–	182	72 151
Gotlands	15 096	226	4 310	–	4 502	190	–	68	24 392
Blekinge	10 127	77	175	–	–	302	–	59	10 741
Skåne	52 943	1 882	56	–	–	34	–	376	55 292
Hallands	15 049	137	22	–	–	136	–	127	15 470
V:a Götalands	54 985	663	631	–	–	3 262	–	546	60 087
Värmlands	6 348	168	23	103	–	1	–	162	6 805
Örebro	8 024	189	168	–	–	4	–	132	8 517
Västmanlands	6 126	469	2	–	–	29	–	62	6 688
Dalarnas	4 443	142	166	5 469	–	–	–	111	10 331
Gävleborgs	3 668	133	27	1 594	–	–	–	88	5 510
Västernorrlands	1 726	48	15	212	–	–	–	128	2 129
Jämtlands	3 426	84	411	7 226	–	–	–	204	11 351
Västerbottens	1 409	142	270	233	–	–	–	158	2 211
Norrbottnens	682	1 158	67	–	–	–	–	88	1 995
<i>Produktionsområden</i>									
Gss	16 135	791	0	–	–	34	–	131	17 091
Gmb	68 627	1 788	5 572	–	26 305	503	–	265	103 059
Gns	38 069	494	652	–	–	39	–	200	39 454
Ss	51 090	1 431	2 699	–	–	329	–	453	56 002
Gsk	162 578	1 200	2 660	–	–	3 599	–	1 209	171 245
Ssk	17 582	444	183	284	–	12	–	406	18 911
Nn	8 933	227	108	7 349	–	–	–	310	16 929
Nö	3 201	1 348	830	7 203	–	–	–	401	12 984
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>									
– 2,0	20 504	2 234	1 981	1 170	3 854	902	–	1 291	31 936
2,1– 5,0	15 807	468	430	488	410	74	–	1 623	19 301
5,1– 10,0	23 617	580	1 261	498	314	761	–	315	27 347
10,1– 20,0	35 595	723	1 253	1 636	1 200	683	–	101	41 190
20,1– 30,0	27 707	390	1 236	1 754	1 489	266	–	27	32 868
30,1– 50,0	44 227	577	1 745	2 288	2 147	291	–	17	51 292
50,1–100,0	77 933	1 029	2 102	4 640	6 159	554	–	3	92 420
100,1	120 824	1 723	2 697	2 362	10 733	984	–	–	139 323
<i>Hela riket¹</i>									
2014	366 214	7 724	12 705	14 836	26 305	4 516	–	3 376	435 676
2013	369 910	8 016	13 872	16 002	26 627	4 839	–	3 630	442 896
2010	384 701	7 982	11 732	18 708	23 078	3 833	–	1 874	451 908
<i>Enl. tidigare LBR-def.</i>									
2010	362 932	5 712	10 530	17 615	21 692	2 975	–	1 252	422 708
2007	417 697	5 715	14 862	21 412	25 846	–	1 654	2 144	489 328
2005	439 304	5 688	14 519	21 938	23 738	–	2 535	5 783	513 505

1) Se bilaga 1, Lantbruksregistret, för jämförbarhet mellan åren.

Källa: Jordbruksverket.

Tabell 12.2**Anslutning till och måluppfyllelse i landsbygdsprogrammet¹, Förbättra miljön och landskapet***Connection to and target fulfilment for Rural Development Programme*

Stödåtgärd	Omfattningsindikator	Mål år 2013	Utfall år 2013	Prognos 2014	Måluppfyllelse 2014, %
Kompensationsbidrag	Antal ha	530 000	539 716	540 511 ²	102
	Antal företag	20 200	17 588	17 134 ²	85
Vallodling	Antal ha	900 000	907 788	883 255 ²	98
	Antal företag	41 000	36 714	34 402 ²	84
Betesmarker och slätterängar	Antal ha	500 000	420 749	403 422 ²	81
	Antal företag	38 000	31 942	29 428 ²	77
	Antal fåbodrar	230	221	214 ²	93
Skötsel av våtmarker	Antal ha	10 000	7 753	8 407 ²	84
	Antal företag	3 000	2 189	2 291 ²	76
Ekologiska produktionsformer	Antal ha	700 000	559 009
	<i>Varav ha som får ersättning</i>	–	437 945	414 411 ²	..
	Antal ha (certifierad)	610 000	501 524
	<i>Varav ha som får ersättning</i>	–	380 460	368 067 ²	..
	Antal djurenheter (certifierade eller under omställning)	150 000	213 805	212 652 ²	142
	Antal djurenheter (totalt)	160 000	229 922	226 367 ²	141
	Antal företag (certifierade eller under omställning)	12 000	5 286	5 069 ²	42
	Antal företag (totalt)	21 000	7 293	6 729 ²	32
Natur- och kulturmiljöer i odlingslandskapet	Antal ha	600 000	511 401	60 893 ²	10
	Antal företag	12 500	11 172	1 560 ²	12
Natur- och kulturmiljöer i renskötselområdet	Antal ha	2 500	3 277	1 686 ²	67
	Antal företag	200	304	156 ²	78
Minskat kväveläckage	Antal ha	180 000	140 698	40 964 ²	23
	Antal företag	8 200	5 730	1 664 ²	20
Skydds zoner	Antal ha	9 000	11 559	7 269 ²	81
	Antal företag	4 500	4 390	2 677 ²	59
Miljöskyddsåtgärder	Antal ha	600 000	63 012	54 122 ²	9
	Antal företag	10 000	488	386 ²	4
Bruna bönor, Öland	Antal ha	700	488	433 ²	62
	Antal företag	70	40	33 ²	47
Traditionella husdjursraser	Antal djurenheter	5 000	6 464	3 209 ²	64
	Antal företag	1 000	1 103	542 ²	54
	Antal rasföreningar	15	16	18 ²	120

1) Landsbygdsprogrammet axel 2, Förbättra miljön och landskapet 2014–2020.

2) Miljöersättningarna har förlängda åtaganden enligt regelverket för landsbygdsprogram 2007–2013 men betalas 2014 ut från landsbygdsprogram 2014–2020.

Källa: Jordbruksverket och Skogsstyrelsen (skogliga åtgärder, antal beslut).

Tabell 12.2 (forts.)

Stödåtgärd	Omfattningsindikator	Mål 2013	Utfall år 2013	Prognos 2014	Måluppfyllelse 2014, %
Extra djuromsorg för suggor	Antal suggor	77 000	118 991	120 560 ²	157
	Antal företag	350	506	495 ²	141
Mångfaldstråda	Antal ha	3 500	1 680	1 672 ²	48
Anpassade skyddszoner	Antal ha	1 000	247	236 ²	24
Utvald miljö					
Anläggning och restaurering av våtmarker	Antal ha	6 000 ³	5 259	5 228 ⁴	87
	Antal företag	1 100	1 113	1 092 ⁴	99
Damm som samlar fosfor	Antal ha	200	27	26 ⁴	13
	Antal företag	1 000	34	33 ⁴	3
Betesmarker och slätterängar, restaurering	Antal ha	18 000 ⁵	10 846	10 620 ⁴	59
	Antal företag	650	1 992	1 971 ⁴	303
Betesmark som är stängslad med stängsel för rovdjur	Antal ha	3 300	6 505	7 509	228
	Antal företag	550	869	1 062	193
Reglerbar dränering	Antal ha	400	65	65	16
	Antal företag	20	4	4	20
Skogliga åtgärder ⁶	Antal skogsägare	6 700	6 961	6 672 ⁴	100

3) Målet gäller totalt antal hektar som anläggs eller restaureras under programperioden.

4) Ackumulerat antal företag, skogsägare och ha minskar 2014 då några beslutade projekt avbryts och inga nya projekt startade under året för dessa åtgärder.

5) Restaurering av betesmarker och slätterängar: Målet avser totalt antal hektar som restaureras under programperioden.

6) Avser antalet beslut.

Tabell 12.3**Användningen av växtnäringsämnen i mineral- och stallgödsel samt totalkväve i stallgödsel 2012/13***Use of plant nutrients in fertilizers and manure and of total nitrogen in manure*

Område; storleksgrupp	Gröd- areal totalt, hektar	Areal gödslad med växtnäringsämnen från mineral- och/eller stallgödsel						
		Kväve			Fosfor		Kalium	
		Gödslad areal, %	Växttill- gängligt, kg/ha	Totalt kg/ha	Gödslad areal, %	kg/ha	Gödslad areal, %	kg/ha
<i>Län</i>								
Stockholm	70 300	60	83	101	48	16	47	64
Uppsala	146 900	83	91	112	62	20	61	81
Södermanlands	113 000	67	96	115	55	18	53	71
Östergötlands	190 900	81	109	129	58	21	57	86
Jönköpings	86 300	84	101	166	78	31	78	180
Kronobergs	46 200	79	98	155	76	28	76	147
Kalmar	118 500	86	120	169	70	29	71	158
Gotlands	82 900	87	100	136	76	23	76	115
Blekinge	29 800	79	120	161	60	30	62	117
Skåne	438 800	88	129	147	66	22	68	80
Hallands	106 100	85	124	165	73	27	74	131
Västra Götalands	424 500	77	108	138	69	24	68	101
Värmlands	96 900	57	98	131	55	24	55	103
Örebro	94 500	75	95	119	72	22	70	67
Västmanlands	88 200	71	86	101	60	17	59	53
Dalarnas	55 400	..	83	21	..	114
Gävleborgs	62 900	65	79	135	62	26	62	152
Västernorrlands	47 300	..	84	22	..	125
Jämtlands	39 200	..	49	23	..	138
Västerbottens	63 900	65	88	135	59	24	58	147
Norrbottens	32 300	..	83	24	..	135
<i>Produktionsområden</i>								
Gss	323 800	89	137	151	67	22	68	73
Gmb	304 200	89	118	152	71	25	73	117
Gns	412 400	82	114	136	67	23	65	81
Ss	534 500	73	93	111	60	19	58	70
Gsk	444 300	77	99	151	69	27	69	151
Ssk	167 600	61	78	117	57	22	57	104
Nn	144 800	60	78	131	57	25	57	147
Nö	103 300	70	84	127	64	23	64	137
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>								
2,1 – 20,0	292 400	43	66	102	37	22	37	94
20,1 – 50,0	386 400	67	83	110	55	20	55	92
50,1 – 100,0	490 900	78	102	134	67	22	67	106
Över 100,0	1 263 600	86	117	145	71	24	71	103
<i>Hela riket</i>								
2013	2 434 900	77	107	138	65	23	65	104
2011 ¹	2 450 200	76	109	142	63	25	62	110
2009	2 472 800	76	107	136	57	25	56	107
2007	2 346 300	77	111	133	64	24	62	103
2005	2 359 200	76	107	132	61	24	59	94
1995	2 386 900	83	100	119	62	25	60	80

1) Reviderade siffror.

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.3 (forts.)

Område; storleksgrupp	Totalförbrukning, ton						
	Kväve			Fosfor		Kalium	
	Växttill- gängligt kväve	Därav i mineral- gödsel	Totalkväve i stall- gödsel	Totalt	Därav i mineral- gödsel	Totalt	Därav i mineral- gödsel
<i>Län</i>							
Stockholm	3 480	2 970	1 280	550	200	2 110	360
Uppsala	11 090	9 330	4 330	1 830	730	7 280	1 210
Södermanlands	7 300	6 180	2 540	1 120	490	4 250	700
Östergötlands	16 830	14 100	5 890	2 330	790	9 390	1 750
Jönköpings	7 340	3 920	8 140	2 070	120	12 160	470
Kronobergs	3 610	2 120	3 550	5 140	310
Kalmar	12 150	7 770	9 410	2 410	150	13 260	480
Gotlands	7 210	5 130	4 650	1 430	310	7 270	870
Blekinge	2 840	2 190	1 600	540	90	2 170	220
Skåne	49 800	44 150	12 470	6 510	3 040	23 970	9 060
Hallands	11 200	7 900	6 990	2 070	320	10 230	1 020
Västra Götalands	34 950	26 550	18 560	6 970	2 400	28 950	4 070
Värmlands	5 430	4 100	3 150	1 260	450	5 500	1 280
Örebro	6 790	5 660	2 740	1 510	690	4 430	1 170
Västmanlands	5 420	4 600	1 730	900	440	2 760	640
Dalarnas	3 070	2 170	2 210	710	160	3 780	660
Gävleborgs	3 210	1 640	3 870	1 010	90	5 900	210
Västernorrlands	2 090
Jämtlands	2 120
Västerbottens	3 630	2 140	3 460	900	90	5 470	330
Norrbottnens	2 120	1 240	1 910
<i>Produktionsområden</i>							
Gss	39 440	35 510	8 090	4 750	2 480	16 160	6 840
Gmb	31 890	24 090	16 980	5 490	1 180	25 920	4 050
Gns	38 650	32 470	13 490	6 240	2 700	21 600	4 520
Ss	36 140	30 660	12 690	6 180	2 840	21 900	4 930
Gsk	33 830	20 210	31 310	8 320	800	46 580	2 500
Ssk	8 020	5 510	6 470	2 110	430	10 020	1 090
Nn	6 770	3 250	8 100	2 060	160	12 070	600
Nö	6 070	3 620	5 570	1 510	170	8 950	600
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
2,1– 20,0	8 260	6 290	6 530	2 400	580	10 280	1 460
20,1– 50,0	21 330	16 750	11 810	4 370	1 290	19 570	3 220
50,1–100,0	39 050	29 940	21 340	7 350	2 040	34 900	5 000
Över 100,0	126 740	99 260	58 850	21 530	6 650	91 470	14 880
<i>Hela riket</i>							
2013	200 810	155 330	102 700	36 660	10 760	163 220	25 140
2011 ¹	203 620	155 950	108 420	38 970	11 030	166 210	23 040
2009	201 050	156 940	98 740	35 490	10 050	148 240	20 330
2007	199 460	156 920	95 330	36 110	11 800	149 700	25 050
2005	191 410	157 910	78 650	34 460	13 520	129 890	27 770
1995	197 950	172 830	63 220	40 910	18 870	117 660	35 840

Tabell 12.4**Användning av kväve, fosfor och kalium från mineral- och stallgödsel i olika grödor 2012/13***Use of nitrogen, phosphorus and potassium in fertilizers and animal manure in different crops*

Gröda	Gröd- areal totalt, hektar	Mineral- och/eller stallgödsel						
		Kvävegödselad areal			Fosforgödselad areal		Kaliumgödselad areal	
		Gödselad areal, %	Växttill- gängligt kväve, kg/ha	Totalt kg/ha	Gödselad areal, %	kg/ha	Gödselad areal, %	kg/ha
Höstkorn	13 700	98	112	128	59	22	59	61
Vårkorn	378 900	95	89	107	77	19	77	60
Havre	200 600	90	79	96	77	18	77	56
Höstvete	209 900	96	150	160	64	21	59	51
Vårvete	116 400	96	111	125	79	19	78	51
Rågvete	23 100	94	110	132	62	22	64	79
Råg	25 100	96	109	119	60	18	65	56
Majs	15 900	98	126	213	96	53	94	215
Blandsäd (strå- säd)	16 900	86	84	126	69	25	69	117
Blandsäd (balj/ strå)	21 900	73	48	118	72	29	72	153
Höstraps	71 600	96	167	181	73	21	74	57
Vårtraps	50 900	99	114	121	81	19	79	32
Höstrybs	300
Vårtrybs	2 800
Ärter (ej konserv- ärter)	12 300	12	28	..	31	52
Konservärter	9 400	10	39	..	75	53
Matpotatis	17 800	97	111	121	96	41	97	210
Stärkelsepotatis	6 100	93	139	192	89	41	90	156
Sockerbetor	36 200	98	108	127	91	29	92	71
Frövall	14 000	61	104	..	33	..	34	..
Åkerbönor m.m.	18 300	18	31	..	34	25	34	57
Trädgårdsväxter	14 600	86	103	112	82	32	86	142
Grönfoderväxter	15 600	81	78	144	80	29	80	157
Andra växtslag	5 500	93	68	..	40	..	40	71
Energiväxter	12 600	4	4	..	4	..
Slättervall	889 700	73	109	164	68	27	68	163
Betesvall	185 300	25	57	74	15	14	15	79
Outnyttjad vall ¹	49 400	–	–	–	–	–	–	–

1) Inklusiv skyddszon.

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.5**Kvävegödslade arealer 2012/13***Arable land treated with nitrogen in fertilizers and manure*

Område	Utnyttjad åkerareal enligt LBR, hektar	Kväve från mineral- och/eller stallgödsel, %	Varav		
			Endast mineralgödsel, %	Endast stallgödsel, %	Både mineral- och stallgödsel, %
<i>Produktionsområden</i>					
Gss	323 800	89	65	3	21
Gmb	304 200	89	37	11	40
Gns	412 400	82	53	11	18
Ss	534 500	73	50	11	12
Gsk	444 300	77	18	27	32
Ssk	167 600	61	23	21	17
Nn	144 800	60	13	32	15
Nö	103 300	70	20	24	26
<i>Hela riket</i>					
2013	2 434 900	77	40	15	22
2011	2 450 200	76	39	15	23
2009	2 472 800	76	41	13	22
2007	2 346 300	77	41	13	23
2005	2 359 200	76	43	12	20
1995	2 386 900	83	50	7	26

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.6**Kväve- och fosforbalanser för jordbruksmark¹ ("soil surface" bruttobalanser)²***Nitrogen- and phosphorus balances for agricultural land – soil surface gross balance*

	Kväve, kg/ha				Fosfor, kg/ha			
	1995	2005	2009	2011	1995	2005	2009	2011
<i>Tillförsel</i>								
Mineralgödsel ³	62	49	51	51	6	5	3	3
Jordförbättringsmedel ^{3,4}	1	2	0	1
Stallgödsel ³	37	32	29	30	7	6	6	5
Betesgödsel ³	12	13	12	12	2	2	2	2
Utsäde	2	1	1	1	0,3	0,3	0,3	0,3
Deposition	10	8	7	9	0,3	0,3	0,3	0,3
Slam	1	0	1	1	0,6	0,2	0,5	0,5
Kvävefixering	8	10	9	10
Summa tillförsel ⁵	130	114	111	115	16	13	13	12
<i>Bortförsel</i>								
Skörd	71	72	78	80	11	11	12	12
Skörderester	2	2	2	1	0,2	0,2	0,2	0,2
Summa skördeprodukter ⁵	72	73	80	81	11	11	12	12
<i>Balans (överskott)</i>	58	40	32	34	5	2	1	0
<i>Därav</i>								
Ammoniak från mineral-, stall- och betesgödsel	15	12	11	12
Läckage ⁶	24	16	18	18	0,3	0,3	0,3	0,5
Denitrifikation, fastläggning m.m.	19	12	3	4	5	2	0,5	-0,4
<i>Effektivitet, %</i>	55	65	71	71	67	86	94	99

1) Åker- och betesmark.

2) Ändrad metod jämfört med balanser publicerade i Jordbruksstatistisk årsbok före 2005.

3) Ammoniakförluster i stall, vid lagring och spridning samt på bete har inte räknats bort.

4) Främst vid användning inom ekologisk odling.

5) P.g.a. avrundningar stämmer inte alltid summorna i tabellen.

6) T.o.m. 2009 användes schablonvärde på 0,3 kg/ha för fosfor.

Källa: SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.7
Ammoniakavgång i jordbruket 1995–2009
Emissions to air of ammonia in agriculture

Område	Mineral- gödsel NH ₃ ton	Stall- gödsel NH ₃ ton	Därav		Betes- gödsel NH ₃ ton	Totalt	
			Nöt	Svin		NH ₃ ton	kg/ha åker ¹
			NH ₃ ton	NH ₃ ton			
<i>Produktionsområden</i>							
Gss	390	3 450	1 460	1 170	290	4 140	13
Gmb	270	6 200	3 820	1 000	660	7 130	23
Gns	460	5 020	2 790	1 300	450	5 930	14
Ss	480	4 730	2 770	910	520	5 730	10
Gsk	230	10 880	8 480	700	1 390	12 500	27
Ssk	70	2 100	1 570	100	260	2 420	14
Nn	50	2 170	1 830	40	230	2 440	16
Nö	50	1 860	1 540	160	120	2 020	19
<i>Hela riket</i>							
2009	2 000	36 400	24 240	5 380	3 910	42 310	17
2007	2 170	38 000	25 170	6 040	3 930	44 100	19
2005	1 900	40 450	26 850	6 700	3 900	46 250	20
2003	1 800	40 850	27 100	7 050	3 800	46 500	20
2001 ²	1 750	42 200	28 700	6 350	3 850	47 800	20
1999 ²	1 700	45 100	30 500	7 200	3 800	50 550	21
1995 ²	2 200	50 500	34 100	8 900	3 650	56 500	24

1) Utnyttjad åkerareal.

2) Uppgifterna reviderade jämfört med MI37 SM 0201.

Källa: Naturvårdsverket och SMED (SCB, Miljöstatistiken).

Tabell 12.8**Sålda växtskyddsmedel, antal hektardoser och genomsnittlig dos 1995–2013¹***Plant protection products sold for use in Swedish agriculture, number of doses and average dose in kg/ha*

År	Försålda mängder		Antal doser, 1 000-tal	Genomsnittlig dos	
	Preparat, ton	Verksam substans, ton		Preparat, kg/ha	Verksam substans, kg/ha
Preparat mot ogräs					
2013	3 270	1 163	2 270	1,4	0,51
2012	3 795	1 450	2 751	1,4	0,53
2011	3 456	1 404	2 492	1,4	0,56
2010	2 967	1 205	2 093	1,4	0,58
2009	3 146	1 090	2 303	1,4	0,47
2008	3 891	1 472	2 590	1,5	0,57
2007	3 487	1 320	2 245	1,6	0,59
2006	3 571	1 432	2 359	1,5	0,61
2005	3 311	1 280	2 280	1,5	0,56
2000	3 415	1 364	2 271	1,5	0,60
1995	2 493	975	1 417	1,8	0,69
Preparat mot svamp					
2013	987	310	1 603	0,62	0,19
2012	840	219	1 468	0,57	0,15
2011	721	212	1 211	0,60	0,18
2010	746	221	1 297	0,58	0,17
2009	715	246	1 396	0,51	0,18
2008	994	317	1 833	0,54	0,17
2007	687	240	1 328	0,52	0,18
2006	712	222	1 471	0,48	0,15
2005	795	247	1 540	0,52	0,16
2000	808	233	1 374	0,59	0,17
1995	537	200	898	0,60	0,22
Preparat mot insekter					
2013	142	20	543	0,26	0,04
2012	131	20	526	0,25	0,04
2011	175	16	467	0,37	0,04
2010	148	19	421	0,35	0,05
2009	191	22	563	0,34	0,04
2008	227	25	624	0,36	0,04
2007	246	38	768	0,32	0,05
2006	198	36	634	0,31	0,06
2005	159	22	529	0,30	0,04
2000	204	20	585	0,35	0,03
1995	99	17	178	0,56	0,10
Totalt inkl. preparat för tillväxtreglering					
2013	4 466	1 518	4 506	1,0	0,34
2012	4 828	1 711	4 829	1,0	0,35
2011	4 397	1 652	4 205	1,0	0,39
2010	3 901	1 463	3 839	1,0	0,38
2009	4 112	1 385	4 302	1,0	0,32
2008	5 176	1 843	5 092	1,0	0,36
2007	4 472	1 621	4 376	1,0	0,37
2006	4 519	1 707	4 488	1,0	0,38
2005	4 304	1 566	4 374	1,0	0,36
2000	4 497	1 648	4 272	1,1	0,39
1995	3 196	1 224	2 530	1,3	0,48

1) Inklusive betningsmedel.

Källa: Kemikalieinspektionen och SCB.

Tabell 12.9

Användning av ogräs-, svamp- och insektsmedel i jordbruksgrödor 2009/2010. Behandlad grödaareal, procent, samt förbrukad mängd aktiv substans, kg/ha och ton

Use of herbicides, fungicides and insecticides in all arable crops, treated crop area and active substance

Område; storleksgrupp	Gröd- areal totalt, 1 000-tal hektar	Ogräsmedel			Svampmedel		
		Behand- lad areal, %	Aktiv substans på behandlad areal		Behand- lad areal, %	Aktiv substans på behandlad areal	
			kg/ha	ton		kg/ha	ton
<i>Län</i>							
Stockholms	71	55	0,24	9,4
Uppsala	147	63	0,31	28,4	14	0,19	3,7
Södermanlands	113	44	0,27	13,2	11	0,21	2,5
Östergötlands	191	53	0,27	27,5	27	0,29	15,2
Jönköpings	88
Kronobergs	47
Kalmar	119	36	0,50	21,4	16	0,50	9,7
Gotlands	82	45	0,32	11,9	18	0,28	4,3
Blekinge	30	49	0,62	9,0	27	0,87	7,2
Skåne	441	74	1,16	381,1	53	0,42	96,5
Hallands	106	49	0,47	24,1	24	0,65	16,9
Västra Götalands	426	50	0,29	61,2	22	0,27	24,9
Värmlands	97	23	0,26	5,9
Örebro	94	62	0,26	15,2	25	0,27	6,4
Västmanlands	87	44	0,40	15,4
Dalarnas	56	28	0,28	4,5
Gävleborgs	64	17	0,28	3,1
Västernorrlands	48
Jämtlands	40
Västerbottens	65	10	0,48	3,0
Norrbottens	33
<i>Produktionsområden</i>							
Gss	324	78	1,13	288,0	55	0,39	68,9
Gmb	304	57	0,78	136,8	35	0,55	57,7
Gns	409	66	0,28	76,3	33	0,26	35,8
Ss	533	53	0,30	83,2	14	0,21	15,3
Gsk	452	22	0,36	35,5	5	0,42	10,0
Ssk	171	20	0,30	10,4	5	0,30	2,7
N ¹	253	9	0,35	7,7	1	0,80	2,2
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>							
5,1 – 20,0	255	8	0,68	14,6	2	0,83	5,0
20,1 – 50,0	411	27	0,45	49,8	7	0,37	10,9
50,1 – 100,0	539	42	0,51	116,4	15	0,43	35,6
100,1 – 200,0	594	52	0,52	161,4	23	0,37	50,3
Över 200,0	615	73	0,69	307,9	43	0,35	92,6
<i>Hela riket</i>							
2010	2 446	46	0,56	637,9	22	0,37	192,6
2006	2 330	46	0,59	625,6	16	0,47	170,4
1998	2 529	47	0,67	798,3	14	0,62	225,5
1996	2 432	47	0,70	788,0	10	0,64	159,5
1994	2 506	45	0,80	878,0	7	1,20	226,8
1990	2 573	48	1,10	1 308,8	8	2,00	430,1

1) Inkl. Nn och Nö (Nedre Norrland och Övre Norrland).

Källa: Kemikalieinspektionen och SCB, Miljöstatistiken.

Tabell 12.9 (forts.)

Område; storleksgrupp	Insektssmedel			Summa		
	Behand- lad areal, %	Aktiv substans på behandlad areal		Behand- lad areal, %	Aktiv substans på behandlad areal	
		kg/ha	ton		kg/ha	ton
<i>Län</i>						
Stockholms	57	0,29	11,6
Uppsala	9	0,03	0,4	66	0,34	33,3
Södermanlands	45	0,32	16,3
Östergötlands	22	0,03	1,4	54	0,44	45,3
Jönköpings
Kronobergs
Kalmar	5	0,04	0,2	36	0,72	31,4
Gotlands	7	0,06	0,3	46	0,44	16,6
Blekinge	49	1,09	16,2
Skåne	31	0,04	5,2	75	1,48	489,8
Hallands	12	0,04	0,4	50	0,78	41,5
Västra Götalands	6	0,06	1,4	51	0,41	88,7
Värmlands	24	0,34	7,9
Örebro	9	0,04	0,3	63	0,37	22,4
Västmanlands	45	0,42	16,7
Dalarnas	29	0,38	6,1
Gävleborgs	18	0,29	3,2
Västernorrlands
Jämtlands	–	–	–
Västerbottens	10	0,54	3,4
Norrbottnens
<i>Produktionsområden</i>						
Gss	32	0,04	3,9	79	1,42	364,7
Gmb	17	0,04	2,1	58	1,12	199,7
Gns	17	0,04	2,8	67	0,43	117,3
Ss	6	0,04	1,3	55	0,35	101,5
Gsk	3	0,02	0,4	22	0,46	46,4
Ssk	3	0,03	0,2	21	0,38	13,5
N ¹	9	0,44	9,9
<i>Storleksgrupp, hektar åkermark</i>						
5,1– 20,0	9	0,88	20,1
20,1– 50,0	3	0,04	0,5	28	0,54	61,4
50,1–100,0	7	0,04	1,4	43	0,67	154,6
100,1–200,0	11	0,04	2,7	54	0,68	216,9
Över 200,0	26	0,04	5,9	75	0,90	413,2
<i>Hela riket</i>						
2010	11	0,04	10,6	47	0,74	852,9
2006	13	0,07	20,9	48	0,75	817,4
1998	11	0,04	12,2	48	0,85	1 036,0
1996	9	0,04	9,5	48	0,82	957,0
1994	14	0,07	23,8	47	1,00	1 128,6
1990	11	0,09	24,9	51	1,40	1 763,9

Tabell 12.10

Användning av ogräs-, svamp- och insektsmedel i olika grödor i jordbruks- och vissa trädgårdsgroddor 2009/2010. Behandlad grödareal, procent samt förbrukad mängd aktiv substans, kg/ha

Use of herbicides, fungicides and insecticides in different arable crops, treated crop area and active substance

Gröda	Gröd- areal, 1 000- tal hektar	Ogräsmedel		Svampmedel		Insektsmedel		Summa	
		Behand- lad areal, %	kg/ha ¹	Behand- lad areal, %	kg/ha ¹	Behand- lad areal, %	kg/ha ¹	Behand- lad areal, %	kg/ha ¹
Höstvete	331,8	94	0,41	70	0,26	33	0,02	94	0,61
Vårvete	68,2	92	0,30	43	0,22	15	0,03	92	0,40
Råg	24,2	85	0,54	58	0,22	35	0,02	86	1,25
Höstkorn	17,9	92	0,60	68	0,25	94	0,77
Vårkorn	300,8	89	0,36	36	0,22	6	0,03	89	0,45
Havre	164,4	75	0,31	9	0,14	4	0,02	75	0,33
Rågvede	36,2	83	0,27	54	0,34	24	0,02	84	0,49
Blandsäd	19,2	33	0,53	33	0,53
Slätter-/betesvall	1 137,6	2	0,36	2	0,37
Grönfoder	40,7
Frövall	14,8	52	0,48	71	0,54
Ärtor	36,1	84	0,97	23	0,07	84	0,99
Konservärtor	9,4	95	0,82	46	0,13	95	0,88
Bruna bönor	0,7
Majs	16,3	88	0,13	23	0,02	89	0,13
Matpotatis	15,8	85	1,05	90	2,44	20	0,05	91	3,41
Färskpötatis	4,0	69	1,14	61	0,58	84	1,37
Potatis för stärkelse	7,4
Sockerbetor	38,0	98	3,74	38	0,13	98	3,79
Höstraps	71,8	88	0,92	19	0,23	55	0,05	93	0,95
Vårrips	35,7	59	0,46	78	0,07	89	0,37
Höstrybs	0,5
Vårrys	2,2
Oljelin	19,1	89	0,91	89	0,91
Morötter	1,5	99	2,10	68	0,35	99	2,50
Lök	0,9	99	2,30	92	3,69	99	5,73
Jordgubbar	1,9	78	2,76	90	3,42	51	0,04	91	5,75
Äpplen	1,5	46	2,64	94	4,43	83	0,31	95	5,94
Övriga grödor ²	450,0	38	1,39	29	2,77	15	0,15	43	3,19

1) Aktiv substans på behandlad areal.

2) Bl.a. trädgårdsväxter, majs- och stråsåd till grönfoder.

Källa: Kemikalieinspektionen och SCB, Miljöstatistiken.

